

Yves Montand énekel

Szovjet riportfilm a Vörös Csillag moziban

A világhírű francia szanzenékes, Yves Montand, meghívásra hosszabb vendégszereplésen járt nemrégiben a Szovjetunióban. Moszkvában, Leningrádban, Kijevben és több más helyen fellépett, s mindentől zúgott a telt ház a tapstól. Népszerű szanzenjait és egyedülálló előadásmódját lelkesen ünnepelte a szovjet közönség. A megbecsülést természetesen Yves Montand egyéniségének is szolgált, aki művészi becsülettel teljesíti a kultúremberek mai szép misszióját: a népek barátságát és megértését hirdeti látogatásaival és műsorával.

Szovjetunió-beli vendégszerepléséről önálló riportfilmet készítettek. A film Szegedre is eljutott, s a Vörös Csillag Moziban kedves találkozást nyújt Yves Montand-nal, s lehetőséget arra, hogy egyszerű, de magávalragadó művésztében gyönyörködhesünk. Szinte teljes Montand-műsort élvezhetünk végig a film tolmácsolásában, s érzékeljük a nagy művész csodálatos előadókészségét.

Emellett gyönyörködhetünk a Szovjetunió legszebb városainak — Moszkvának, Leningrádnak és Kijevnek — városképében, építészeti remekműveiben és kulturális kincseiben.

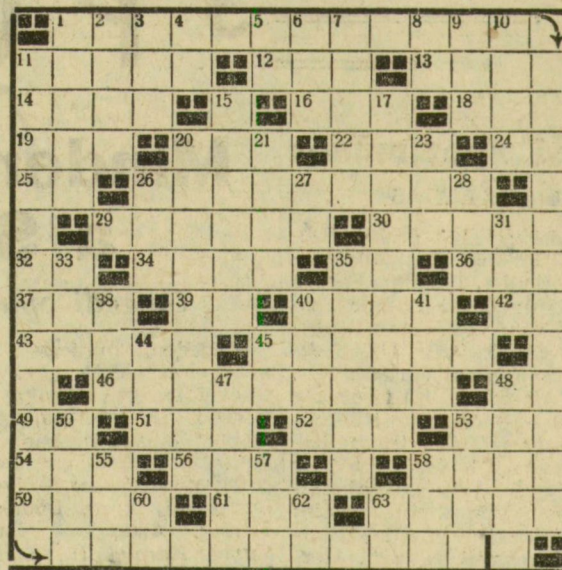
A film egyébként annak is nagyszerű példázata, hogy a Szovjetunió őszinte megbecsüléssel és elismeréssel fordul minden nép kultúrája és művésze felé.

Tíz éves a Szegedi Testnevelési és Sportegészségügyi Intézet

A jubileumra országos sportorvosi nagygyűlést hívnak össze Szegedre

Szeged város tanácsa végrehajtó bizottságának Testnevelési és Sportegészségügyi Intézete idén ünnepi alapításának tizedik évfordulóját. Az intézmény jubileuma alkalmából az Orvosegészségügyi Szakszervezet sportorvosi szakcsoportja Szegeden tartja meg április 26-án és 27-én ez évi országos nagygyűlést a Bőrgyógyászati Klinika előadótermében. A nagygyűlés igen gazdag programot ígér. Három fő témáról hangzik el előadás, s mindegyikhez több kisebb előadás csatlakozik. Valamennyi előadás a sportorvosi kutatás legújabb eredményeiről és eljárásairól tájékoztat.

Olaszországi kaland

Még az első világháború idejéről szól ez a talán kitálat, talán megtörtént eset. Az olaszországi Piave-folyó környékén vívott harcokban eltűnt a század egy katonája. Társai lemondtak róla, de néhány hétre rá a katonának mégis előkerült. Igen nagy örömmel vették körül, s azt kérdezték tőle, hogyan tudott visszatérni.

— Bizony nehéz lett volna ide találnom, ha nincs nálam térkép és rajta ez a vastag országútjelzés... — magyarázta a fiú.

A katonák megnézték a térképet és látták, hogy... (A tréfa csattanója mai keresztretjénvünk két hosszszu sorában található.)

VISSZINTES SOROK:

1. A tréfa befejezése, I. (Az itt levő zártbetűk: o, r, y, r, e.) 11. Kerek szám. 12. Szegecs. 13. Melyik személyre? 14. Az üveges dolgozik vele. 16. Küld-e levelet? 18. Ugyanaz, mint a vízszintes 12. 19. Y. A. O. 20. Tagadás. 22. Mély női hang. 24. Betű, ahogy kiejtem. 25. Az öröm része! 26. Gömbölyű arcú. 29. Fánkfa. 30. Régi ope-rett. 32. A gallium vegy-jele. 34. Van ilyen bútor is. 35. És latinul. 36. A tréfa kezdete! 37. Gömbölete. 39. Fényes fém. 40. Vagdal. 42. Postai rövidítés. 43. Az ebéd része. 45. Egy darab sütemény. 46. Így tündököl a tavaszi ég. 48. Kávé! 49. Római tizenegyes. 51. Hely-lő mérleg. (Az első kockába határozás. 52. A festő igé-H kerül.) 17. Rossz iskolai

je. 53. O sole... 54. Egyre mulik. 56. Fordított szám-jegy. 58. Nagyobb lakás része. 59. Igényelt. 61. Az arc része. 63. Erdős, fás terület.

FUGGOLEGES SOROK:

1. Állam Hátsó Indiában. 2. Helyes, egyenes, ismert idegen szóval. 3. Öt, szláv nyelven. 4. Eres! 5. Névtelen adakozó. 6. Római hetes. 7. Athelyez, valamilyen tárgyat. 8. Nagy magyar író névbetűi. 9. Német számjegy. 10. Elelmzési cikk. 11. A tréfa befejezése, II. (A zártbetűk sorrendben: é, e, o, l, á.) 15. A moriumhoz hasonlító mérleg. (Az első kockába határozás. 52. A festő igé-H kerül.) 17. Rossz iskolai

osztályzat. 20. Kereskedelmi kifejezés. 21. Testrész. 23. Összetép! 26. ...kunfélegyháza. 27. K. O. 28. Nagyobb edény. 31. Az üzletekben van. 33. Régi római köszönet. 35. E tárgyakat! 38. Idegen női név. 40. Butordarab. 41. Ipari növény. 44. Mutatószócska, névelővel. 45. Sajátkezüleg. 47. Evés közben teszem. 48. Titokban megfigyel. 50. Ebben az évben. 53. Megszólítás. 55. Összekevert cipőkel-lék! 57. Rövid női név. 58. Szólit. 60. A Balaton is ez. 62. Révész Vilmos. 63. L. G.

MEGFEJTÉSEK—NYERTESEK:

A megfejtés péntekig beküldhető szerkesztőségünkbe, Szeged, Sztálin sétány 10., II. emelet címre. A borítékra, vagy a levelezőlapra kérjük ráírni: Rejtvény. Csak a tréfa csattanóját kell beküldeni.

Legutóbbi rejtvényünk megfejtése: »Szerény voltam világeletemben, mindenben az egyszerűt kerestem.« — A helyes megfejtésért könyvet kapott: Bartók Mihályné, Április 4. útja 48, Nagy János, Oroszlán utca 4. és Geschek Miklós, Homonnai utca 7. Szerkesztőségünkben vehetik át a jutalmat naponta 12 és 6 óra között.

Sapkarózsák

Az embernek a szépezzékét is sérti és ha másért nem, hát ezért is rendet kell teremteni a sapkarózsák »frontján« Szegeden. Furcsa látvány, hogy a vasutasok és postások sapkáján az a bizonyos rózsák nem egyforma és jónéhányan éppen olyat viselnek, ami »pillanatnyilag« tetszik nekik.

Láttunk már olyan »csodát« is, hogy az egyik vasutas jó hétig viselt egyensapkáján egy jelvényt, azután napok múltával már másilyenre »ált át« (lehet, hogy sapkát cserélt), de mégsem azt a rózsát viselte, amely előírás és redszerezett az egyenruhához. Aztán akadnak néhányan olyan vasutasok és postások is, akik semmiféle rózsát nem viselnek sapkájukon, csak a korábbi jelvény tujének apró lyukacsáit hordják fővegük homlokán.

Miért e tarkaság?!

Vátesz vagy csaló?

— avagy a csaló „vátesz“

Maholnap már a holdba is bekukkant az ember a XX. század technikai vívmányainak segítségével, amelyekkel ezeddig is szertefoszlatták, vagy messze űzte a lelkekre nehezedő iszonyatos súlyú babonákat, lélektipró hiedelmeket csodákról, misztikumról, jóslásokról. Sok-százados harc árán végre már odáig jutottunk, hogy az emberiség nagy része saját erejében, tudásában és akarásában hisz, abban, hogy az egyén és a társadalom boldogulása az egyedek és a közösség együttes akarásától, fizikai és szellemi erejétől függ. Az emberen kívül soha nem létezik ténylezők, csodák, istenségek, misztikumok, jóslások, babonák közös világát maga az emberi okosság, a kultúra térhódítása számúzi a tudatból. Az ember ma már mindinkább a való világra veti szemét, 1958-ban pedig még inkább. És mégis!... Mégis akadtak mostanában, akiket valamiféle manó, helyesebben saját butaságuk és hiúságuk kergetett egy szélhámós karmaita.

Változatos páciencia

Az »eset« már az ügyészség előtt van, főszereplője Farkas András, Szeged, Szentháromság utca 67. szám alatti foglalkozás nélküli lakos. Csalásért és sikasztásért több esetben volt már büntetve, most pedig a személyi tulajdon sérelmére elkövetett csalás büntetése miatt kerül bíróság elé. Nagyhirű jósemerként futott nemcsak szegedi, hanem algyői, vésztői és más községben lakó áldozatai körében, akik egymásután kilincseltek nála. Két hónap leforgása alatt több ezer forintot szedett ki apródoként hiszékeny — ötszáz-hatszáz főre becsülhető — páciensei zsebéből. Zömében nők, különböző korú asszonyok és lányok jártak hozzá jóslatni, akiknek a nevét ugyan elhallgatjuk, de típusaikról mégis szólunk egy keveset. Volt köztük parasztasszony, gépíró, munkásasszony, hadiözegegy, diáklány, bolti kiszolgáló, háziasszony, érettségi előtt álló több technikai tanuló. Kezdjük rögtön az utóbbiakkal.

Máriának két pozíciót jutott

Két Mária és egy Ilona kopogtatott be a jósemerhez. Egy-egy tízes leszurkolása után a lányok születési év-számából és névalírásukból »csodákat« kerekített a vízfolyásos beszédű »vátesz«. Az egyik Máriának például azt jóslta, hogy közepesnél jobb eredménnyel érettségizik és vidékre megy férjhez. A másik Máriát már — csi-

nosságát tekintve — jobb érettségi jegyre méltatta jó-sunk, de hozzátette még azt is, hogy a fiatal lánynak az életben két pozíciója lesz. (?) Ilona előtt azt vázolta, hogy iskola után állásba megy és 23 éves kora előtt — most 18 éves — férjhez is mehet. (Micsoda nehéz jóslások, ezt bárki megmondhatta volna a lánynak!) Váteszünk ezután az összjósláshoz hozzákerekített még egy kis limonádét a barna és a szőke férfiak tulajdonságairól, a lányok jelleméről, s mindezt összekeverte tapasztalatlanágukkal. Kész! Jöhet a következő!

Extázisban — a honoráriumért

5 így jöttek-mentek egymás után a páciensek: csalódott asszonyok, vőlegényre váró lányok, akiket az élet kicsit ittlejtett, és egy másik típus: nagy, de könnyen befutandó karrierért vágyó harcias »amazonok«. Volt, akinek ikertestvért jó-solt a jövőbe és múltba látó, s az illető azóta is keresi nem létező ikertestvérét. A hókusz-pókusz ilyenkor nagy extázisba mereditte a java férfijeit élő 36 éves Farkas Andrást, de nem annyira, hogy a kezét ki ne tudta volna nyújtani a »honoráriumokért«. Egy vésztői értelmiségi lánynak azonban új módszerekkel akart jóvendőlni, olyan technikai berendezéssel, csillagképpel, atomokkal és űrökkel, amelyeket erre a célra akart vásárolni, s ezért előjáróban száználcvan forintot kért tőle. A jóvendülés azonban kicsit elhúzódott, mert a lánynak nem volt annyi készpénze. Száz forintot így is előlegül átadott a szemfényvesztőnek, a többi pedig részletekben akarta letölteszteni. Telt, múlt az idő, de egyre később a jóslat, helyesebben a lány későbbi követelésére a pénz visszafizetése, mire az áldozat a rendőrséghez fordult.

Kis kárpótlás a csalódottaknak

Az a módiumok eseteinek hosszú sorát lehetne idezni, hiszen közel százszáz van. A megjósolt dolgok be nem következése miatt némileg ugyan kárpótlást kaptak, hogy a jósa-üzem fenntartója tengernyi hazugságaiért most mégis megjárja, s egyelőre nem tudja leeresztetni a torkán borok és tömény szeszek formájában a hiszékeny emberek nehezen megkeresett forintjait. Mert főleg ezt tette, hogy másnapokra deliriumos állapotokat tudjon teremteni

jóslásaihoz, miközben a házban mindenki lepiszkolt és veréssel fenyegetett, amiért azok már régóta megrótták léha, csaló életmódjait. Vadházastársa egy alkalommal még is verte a házban lakó Takács Jánosné, akivel könnyen elbírt a vátesz asszonya, hiszen Takácsné idős nő, közel jár a hatvan-hoz.

A jósa felszámolásával megoldódik most már a Szentháromság utca 67. számú ház hírhedt perpatvaros jellege is, mivel most már ezekután messze elkerülük a jósolatni szándékozókat, akik ime, maguk is látják: tudatlanságuknak és hiúságuknak estek áldozatul.

LÓDI FERENC

ÚR GYÖRGY:

Juhász Gyula ifjúsága

(12.)

Budapest térképét tanulmányozza az iskolában.

Délutánonként a Somogyi-könyvtárban összeolvas minden Budapestről szóló ismertetést. Tudja, hol fognak lakni és megtanulja a legrövidebb utat, amelyen eljut vágyai birodalmába, a múzeumokba.

Első útja a Nemzeti Múzeumhoz vezet, ábrándozik a műhely asztalánál. Megáll lépcsője előtt, amelyeken valaha Petőfi járkált. Szinte látja lelki szemével a márciusi szitaló esőben álló tömeget, amint lelkesülten hallgatja Petőfit.

Aztán a Szépművészeti Múzeum kerül sorra. Ott fog állni azok előtt a képek előtt, amelyeknek reprodukcióit látta már a könyvekben. Most látni fogja a festő színorgiáit, amint egymással olvadva adják át a halhatatlanságnak alkotói tehetségét.

Igy ábrándozik és várja az indulás idejét, hogy elmenjen Budapestre a kultúra, tudomány és haladás fővárosába.

Juhász Illés beváltja a gyerekeknek tett ígérteit. Az útiköltséghez Kálló Antal is hozzájárult egy új magyar ruhával és az ebéd után induló személyvonatra felkapaszkodik az egész Juhász-család.

Szürke alkonyban érnek Budapestre. A Nyugati pályaudvaron várja őket a pesti rokon. Juhászné megfogja a két gyereket kezét és szorosan magához húzza őket, nehogy elmaradjanak mellőle a nagy tolongásban.

Gyula tágranyílt csodálkozással bámul bele a körüli forgalomba. A sárga villamosok egymásutáni csilingelése, a fiátek gyors iramodása és a sok szaladó ember, mind újdonság a számára.

Visszanéz a pályaudvarra.

Magába zárja az első képet, ami szemének prizmáján keresztül, mint fényképezőgép lencséjén át, agyában megörögződik. Sokáig állnak a villamosmegállóban és Gyula bámul, néz és később, mikor visszagondol az első pesti érkezésre, versbe sűríti össze impresszióit.

A piros szemű szörny vad csörtetéssel.

Az óriás homályba berobog.

Most készülődik a májusi éjjel,

De éjtől nem félnek a városok!

Im e homály is az üvegtetőkön

Villámok fénnnyel gyúl ki hirtelen.

A piros szemű szörny visszahőköl

És gőzpárát pihog félelmesen.

Megindul a nagy törtetés, roham.

Mindenki ugrál és néma rohan,

A paloták hívólag integetnek.

Száz földi fénye ég a pesti estnek,

S minden utat halvány rózsásra fest

A nagy, gyönyörű dáma: Budapest!

Most múlt április 4-én 13 éves, a májusi szellők valami különös érzést ébresztenek benne. Először lát hegyeket és hosszú ideig áll a dunaparton, nézi az elúszó hajókat, amelyek mások, mint odahaza Szegeden. Itt olyan nagy hajók vannak, amelyeket még nem látott.

Egy hetet töltöttek Pesten és telve benyomásokkal, élményekkel, mennek vissza a Tisza partjára. Juhász Illés már a vonaton rosszul érzi magát és a sok szép emlék, a múzeumok, képek, szobrok, paloták, budai utcák, elszikkadnak a beteg néma fájdalom enyhíteni nem tudó részvétben. Gyula beveszi magát a Somogyi-könyvtárba, megint nézi a képeket és maga elé varázsolja a valóságot, ahogy látta.

Befejeződik az iskolaév és boldog, gondtalan játékos napok következnek.

Csak Juhász Illés betegsége nehezedik rájuk, mint valami láthatatlan, súlyos fátol.

A könyvbörzére — ahogy a diákok nevezik — egyedül megy és Czapi bácsi segítségével beszerzi a következő tanév minden szükségletét. Könyvekkel a hóna alatt siet haza és otthon belelapoz mindegyikbe. Megnézi a képeket, ábrákat és mire kinyílnak a tantermek, már átolvasta valamennyi iskolai könyvet.

IV. osztályba jár és odahaza a szülők sűrűn tanácskoznak jövődől sorsáról. Mi legyen vele? Olyan félénk, gyámoltalan, visszahúzódó, magabazárkózott. Sokat olvas és verseket ír. Ebből nem lehet megélni.

— Legjobb lenne papnak — állapítja meg az édesanyja.

A vallásos asszony szeretné, ha fiából pap lenne. Majd elvégzi a hat gimnáziumot és beadják a váci papnevelő intézetbe. Még két év van hátra, elő kell rá készíteni, hogy hozzászokjon a gondolathoz.

Gyula minden megjegyzés nélkül tudomásul veszi anyja kívánságát.

— Nekem mindegy — húzza fel a vállát és igyekszik kifelé a szobából a műhely meghitt íróasztala mellé, ahol kedvenc olvasmányai között nem zavarja senki.

Október 6-ra hazafias darabot tűz ki elutáni műsorára a színház. A tanárok csoportosan viszik el a diákokat.

Gyula is beül az osztállyal a nézőtérre. Életében most van először színházban. Ideges várakozással nézelődik mindenfelé. Végigjártatja tekintetét a páholyok sötétén mélyülő sorain, megnézi a mennyezetről lelógó óriási csillárt, amely most még csak néhány körtével világít.

Lassan telik a nézőtér.

Mindig nagyobb a zibongás és a páholyok is megtelnek a leányiskolák növendékeivel.

Egyszerre világos lesz a rivalda és megindul a pirosra festett függöny felfelé. Gyula nézi a függönyt, tekintetével követi útját a magasba és még akkor is felfelé néz, mikor a színészek már régén játszanak a színpadon.

Nagyon tetszik az előadás. Odahaza elhatározza, hogy ő is ír egy színdarabot. Vacsora után kimegy a műhelybe és hosszas töprengés után leírja a címet:

CALIPSO

Görög tárgyat választ, hiszen az iskolában is szereti a görögöptlőt. Addig le sem fekszik, míg meg nem írja. Másnap már felolvassa az osztályban.

Juhász Illés sűrűn betegeskedik és felesége mindig határozottabban kívánja, hogy Gyulából pap legyen. Azt hiszi, férjét is megsegíti az isten, ha fiát szolárává teszi.

(Folytatjuk)